

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Другий (магістерський) рівень

Кафедра технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету інженерних систем
та екології

Олександр ПРИЙМАК /
«28» 08 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Інтелектуальна власність та методологія наукових досліджень
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
183	Технології захисту навколишнього середовища

Розробники:

Негрій Т.О. к.т.н., доц.

(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

Негрій Т.О.
(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри технологій захисту навколишнього середовища та охорони праці

Протокол № 13 від «29» червня 2023 року

Завідувач кафедри ТЗНС та ОП

Тетяна ТКАЧЕНКО
(підпис)

/Тетяна ТКАЧЕНКО/

Схвалено гарантом освітньої програми «Технології захисту навколишнього середовища»

Гарант ОП

Леся ВАСИЛЕНКО
(підпис)

/ Леся ВАСИЛЕНКО /

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності 183 «Технології захисту навколишнього середовища»

Протокол № 9 від «30» червня 2023 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП КР РГР Конт. роб							
				Разом	Л	Лр									Пз
183	Технології захисту навколишнього середовища	4	120	50	34		16	70				1	залік	1	

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: заочна (вечірня)										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП КР РГР Конт. роб							
				Разом	Л	Лр									Пз
183	Технології захисту навколишнього середовища	4	120	30	20		10	90				1	залік	1	

Мета та завдання освітньої компоненти

Метою вивчення дисципліни є одержання студентами теоретико-прикладних знань з права інтелектуальної власності, формування відповідного логіко-понятійного апарату для системного бачення актуальних проблем щодо правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та їх захисту в Україні і світі, сприяння виробленню уміння орієнтуватися у діючому законодавстві, правильному застосуванню правових норм у цих правовідносинах, формування системи знань з методології та навичок проведення наукових досліджень.

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<http://org2.knuba.edu.ua>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетентності здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності, в тому числі у сфері «зеленого» будівництва та кліматичних змін або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	
ЗК01	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
ЗК03	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК04	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК05	Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Програмні результати
ПР01.	Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру.
ПР03.	Використовувати сучасні комунікаційні, комп'ютерні технології у природоохоронній сфері, збирати, зберігати, обробляти і аналізувати інформацію про стан навколишнього середовища та виробничої сфери для вирішення завдань професійної діяльності.

ПР07.	Розробляти системи екологічного управління з дотриманням вимог ISO 14004, встановлювати процедури та планувати і реалізовувати природоохоронні заходи протягом всього життєвого циклу продукції.
ПР13.	Використовувати у практичній діяльності знання вітчизняного та міжнародного природоохоронного законодавства.
ПР15.	Розробляти моделі, рекомендації та прогнози, стандарти та інші нормативні документи при проектуванні технологічних процесів в умовах глобальних кліматичних змін.

Програма дисципліни

Лекції:

Змістовний модуль 1. Загальна характеристика інтелектуальної власності.

Тема 1. Інтелектуальна власність.

- 1 Поняття інтелектуальної власності.
- 2 Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності.
- 3 Система законів України про інтелектуальну власність.
- 4 Об'єкти промислової власності.
- 5 Об'єкти інтелектуальної власності.
- 6 Об'єкти науково-технічної інформації.
- 7 Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Тема 2. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності.

- 1 Оформлення права на об'єкти права промислової власності.
- 2 Право на промисловий зразок.
- 3 Правові засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту товарів і послуг.
- 4 Правова охорона нетрадиційних об'єктів інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 2. Особлива частина права інтелектуальної власності.

Тема 3. Договори в сфері інтелектуальної власності.

1. Загальні положення.
2. Ліцензія та ліцензійний договір.
3. Договір про створення за замовленням і використанням об'єкта права інтелектуальної власності.
4. Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.
5. Інші договори щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності.

Тема 4. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності.

1. Інтелектуальна економіка.
2. Оцінка вартості об'єктів права інтелектуальної власності.
3. Міжнародне патентування об'єктів інтелектуальної власності.

Змістовний модуль 3. Методологія наукових досліджень.

Тема 5. Наука як сфера людської діяльності.

1. Поняття про науку.
2. Еволюція науки.
3. Класифікація наук.
4. Організація наукової діяльності в Україні.
5. Основні напрямки науково – дослідницької роботи магістрів і аспірантів.

Тема 6. Технологія наукових досліджень.

1. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.
2. Основні стадії організації досліджень.
3. Організаційна стадія наукового дослідження.
4. Дослідницька стадія науково-дослідницького процесу.
5. Завершальна стадія науково-дослідного процесу.

Тема 7. Методологічні основи наукового дослідження.

1. Основні поняття та визначення.
2. Методи досліджень.

Тема 8. Загальнонаукові методи наукового дослідження.

1. Методи емпіричного дослідження.
2. Методи теоретичного пізнання.
3. Загальнологічні методи і прийоми дослідження.

Тема 9. Нові інформаційні технології в наукових дослідженнях.

1. Теорія та практика обробки даних з використанням інформаційних технологій.
2. Комп'ютерні та інформаційні мережі.
3. Новітні технології обміну інформацією.
4. Електронні бібліотеки.

Тема 10. Форми відображення наукової інформації.

1. Форми викладу матеріалів дослідження та наукові видання.
2. Форми висвітлення підсумків наукової роботи та відображення результатів науково-дослідної роботи.
3. Усна передача інформації про наукові результати.
4. Поняття академічної доброчесності.
5. Основні види порушень академічної доброчесності.

Тема 11. Кваліфікаційна робота другого освітнього рівня «магістр».

1. Загальна характеристика.
2. Послідовність виконання кваліфікаційних робіт освітнього ступеня магістра.
 - 2.1. Підготовчий етап роботи над кваліфікаційною роботою.
 - 2.2. Робота над текстом кваліфікаційної роботи.
 - 2.3. Оформлення кваліфікаційних робіт.
 - 2.4. Підготовка до захисту й захист кваліфікаційних робіт.

Змістовний модуль 4. Набуття загальних навичок у професійній діяльності і повсякденному житті (засвоєння теоретичного матеріалу та вирішення ситуативних завдань).

Практичні:

Заняття 1. Початковий етап наукового дослідження

Заняття 2. Основна частина наукового дослідження

Заняття 3. Бібліографічний апарат наукових досліджень

Заняття 4. Пошук наукової та технічної інформації з урахуванням теми дослідження.

Заняття 5. Наукова публікація. Види, поняття, функції, структура.

Заняття 6,7. Оформлення результатів наукового дослідження.(4 год.)

Заняття 8. Розрахунок вартості прав на об'єкт інтелектуальної власності за методом роялті (звільнення від роялті).

Індивідуальне завдання

Виконання індивідуального завдання у формі реферату.

Теми:

1. Загальна характеристика інтелектуальної власності та її правового регулювання.
2. Основні поняття авторського права.
3. Авторські договори.
4. Суміжні права.
5. Правовий захист авторського права і суміжних прав.
6. Сутність радикальної реформи законодавства про промислову власність і патентне право України.
7. Правова охорона винаходу і корисної моделі.
8. Правова охорона промислового зразка.
9. Правова охорона торговельних марок.
10. Авторське право: поняття, основні завдання та функції.
11. Патентовласники, їх права та обов'язки.
12. Ліцензійні договори.
13. Захист прав авторів об'єктів науково-технічної творчості.
14. Захист прав власників патенту.
15. Еволюція інтелектуальної власності.
16. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.
17. Економіка інтелектуальної власності.
18. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.
19. Захист прав інтелектуальної власності.
20. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.
21. Захист від недобросовісної конкуренції.
22. Державна система охорони інтелектуальної власності.
23. Міжнародна система охорони інтелектуальної власності.
24. Інтелектуальна власність як право на результат творчої діяльності людини.
25. Охорона прав на об'єкти інтелектуальної власності за кордоном.
26. Захист прав інтелектуальної власності в рамках угоди TRIPS.
27. Охорона прав на нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності.
28. Система захисту прав інтелектуальної власності та її призначення.
29. Управління правами інтелектуальної власності.
30. Система інтелектуальної власності.
31. Колективне управління правами суб'єктів авторського права і суміжних прав.
32. Охорона суміжних прав виконавців, виробників відеограм та організацій мовлення.
33. Розпорядження авторськими правами.
34. Виникнення і здійснення авторських прав.
35. Еволюція авторського права і суміжних прав.

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку суспільства.	3	5
2	Історія розвитку законодавства про охорону нетрадиційних	4	5

	результатів інтелектуальної діяльності.		
3	Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	4	5
4	Правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності.	4	5
5	Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук.	4	5
6	Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації год.	4	5
7	Нормативно-правові акти органів виконавчої влади України з питань інтелектуальної власності.	4	5
8	Інформаційно-пошукові системи та традиційний патентний пошук.	4	5
9	Методи та засоби пошуку, збору та зберігання науково-технічної інформації.	4	5
10	Методика проведення патентних досліджень технічного рівня, патентоспроможності експертизи та патентна чистота.	4	5
11	Суперечності інтелектуальної власності.	4	5
12	Економічна ефективність ліцензування.	4	5
13	Проблеми формування глобального ринку прав на об'єкти права інтелектуальної власності.	4	5
14	Інтелектуальна власність в епоху Інтернету.	4	5
15	Інтелектуальна економіка – складова інноваційної моделі розвитку.	4	5
16	Історія розвитку науки.	4	5
17	Плани проведення експерименту.	4	5
18	Види емпіричних досліджень.	3	5
Усього годин		70	90

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Індивідуальне завдання підлягає захисту Здобувачем на заняттях, які призначаються додатково.

Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, Здобувачі можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегель Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді дидактичного проєкту, у формі презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цій робочій програмі, а в електронному вигляді вона розміщена на

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи. Позитивна оцінка поточної успішності Здобувачів за відсутності пропущених та невідпрацьованих практичних занять та позитивні оцінки за індивідуальну роботу є підставою для допуску до підсумкової форми контролю. Бали за аудиторну роботу відпрацьовуються у разі пропусків.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання				Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі						
1	2	3	4			
6	6	7	21	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Умовою допуску студента до заліку є мінімальна сума балів, яку студент повинен набрати у разі виконання всіх елементів модулів.

Студент, який отримав протягом семестру не менше 60 балів, за його бажанням, може бути звільненим від семестрового заліку.

Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до складання заліку.

Студент, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Студент має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни**Підручники:**

1. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба- Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
2. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. С. Б. Булеци, О. І. Чепис. Ужгород : РІК-У, 2019. – 488 с.

Навчальні посібники:

1. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] [Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь. та ін / За заг ред канд. юрид. наук, доц. НестерцовоїСобакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.
2. Аксютіна А. В., Нестерцова-Собакарь О. В., Тропін В. В. Інтелектуальна власність: навч. посіб. — Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. — 140 с. — ISBN 978-617-7665-16-7.

3. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб./ Григоруk П.М., Хрущ Н.А. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. – 206 с.
4. Джунь В. В. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. В. Джунь. — К.: ДП “Видавничий дім “Персонал”, 2017. — 432 с.
5. Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Некіт К. Г. Право власності: навч. посіб. — Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 256 с.
6. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень; Навч. Посіб./ С.Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми, Сум. ДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016.- 260 с.

Конспекти лекцій:

1. Методологія і методи наукових досліджень: конспект лекцій / О.С. Волошкіна та ін. – К.: КНУБА, 2013. – 44 с.
2. Конспект лекцій з дисципліни «Теорія і практика наукових досліджень» / Негрій Т. О., Конопелько Є. І. – Покровськ : ДонНТУ, 2021 - 172 с.

Методичні роботи:

1. Методика наукових досліджень: методичні вказівки до виконання практичних робіт для студентів усіх спеціальностей / уклад.: О.М. Гунченко, М.В. Кравченко. – Київ: КНУБА, 2021. – 36 с.

Додаткові джерела:

1. Цивільний кодекс України. Книга IV. Право інтелектуальної власності : науково-практичний коментар / О. В. Коротюк. – К. : ОВК, 2022. – 340 с. ISBN 978-617-7931-36-1.
2. Інтелектуальна власність: Практикум для неюридичних факультетів / Розроб. Семків В. О., Шандра Р. С. – Львів: Видавництво юридичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, 2015. - 80 с.
3. Килимник І. І. Інтелектуальна власність та міжнародне право: конспект лекцій. — Харків : ХНАУМГ імені О. М. Бекетова, 2018. — 97 с.

Нормативна та законодавча база:

1. Паризька конвенція про охорону промислової власності [Електронний ресурс] : від 20.03.1883 р. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
2. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності : від 15.04.1994 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 84. – Ст. 2989. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_018#Text
3. Угода про взаємне забезпечення збереження міждержавних секретів у галузі правової охорони винаходів [Електронний ресурс] : (Мінськ, 04.06.1999 р.). – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/99_514.
4. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141. – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
5. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст.356 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>;
6. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>

7. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2004, № 40-41, 42, ст.492).
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
9. Кримінальний процесуальний Кодекс України від 13 квітня 2012 року) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL № 4651-VI Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2013, № 9-10, № 11-12, № 13, ст.88) із змінами, внесеними згідно із Законами, URL <https://zakon.rada.gov.ua/go/4651-17>
10. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 392-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12/ed20110509#Text>
11. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 0.06.1996 р. № 236/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 36. – URL. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80#Text>
12. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15.12.1993 р. № 368-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 32. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
13. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15.12.1993 р. № 3689-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 36. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
14. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15.12.1993 р. № 3688-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № . – Ст. 34. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3688-12#Text>
15. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України від 21.04.1993 р. № 3116-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3116-12#Text>
16. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем : Закон України від 05.11.199 р. № 621/9-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80#Text>
17. Про охорону прав на зазначення походження товарів : Закон України від 16.06.1999 р. № 52-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 26. – RUL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752-14#Text>
18. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних : Закон України від 23.03.2000 р. № 158-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 24. – Ст. 183. – RUL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1587-14#Text>
19. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : постанова Каб. Міністрів України від 2.12.2001 р. № 156 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 52. – Ст. 2369. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-%D0%BF#Text>
20. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : постанова Каб. Міністрів України від 18.01.2003 р. № 2 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 4. – Ст. 129. – URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72-2003-%D0%BF#Text>

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека КНУБА: <http://library.knuba.edu.ua/>

2. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського /[Електронний ресурс] .– Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
4. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Базу українського законодавства в Інтернеті. Режим доступу: www.lawukraine.com.
6. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Міністерства економіки України. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
8. Офіційний сайт Базу українського законодавства в Інтернет. Режим доступу: www.lawukraine.com.